

WIEJSKIE DZIECI

Dzieci już od najmłodszych lat, jako część społeczności wiejskiej, miały wyznaczone określone obowiązki. Już od 4-5 roku życia zajmowały się opieką nad młodszym rodzeństwem, pracą w gospodarstwie domowym, czy też pasianką. Czasu na zabawę pozostawało więc niewiele.

Placem zabaw dla dzieci wiejskich było ich najbliższe otoczenie. Podwórze, zabudowania gospodarcze, pola, łąki, lasy, jeziora, strumyki, sady i ogrody. Wszystkie dzieci zamieszkujące daną wieś bawiły się wspólnie, tworząc małą społeczność. Forma jakichś przybierały zabawy zależała od wyobraźni i pomysłowości dzieci. W zabawie wykorzystywały wszystko to, co było dostępne, to co oferowała im natura. Tematyka zabaw bardzo często związana była z codziennym życiem dorosłych, tym co dzieci obserwowały na co dzień. Dziewczynki ze słomy tworzyły więc kukiełki, którymi się opiekowały, chłopcy zamieniali kije w narzędzia rolnicze, naśladując pracę ojców. Błoto zamieniało się w ubijane masło, służyło do lepienia figurek, tam. Zabawki dzieci były głównie pochodzenia naturalnego. Były to kamienie, patyki, szyszki liście i wszystko to, co dziecku udało się zdobyć. Bardzo rzadko miały dostęp do zabawek fabrycznych.

Dzieci wspinały się po drabinach, drzewach, organizowały wyścigi, rzucały do celu, konstruowały huśtawki na drzewach. Bawiły się również w gry znane również nam współcześnie, takie jak ciuciubabka, w chowanego, gra w piłkę, ganianego. Podejmowały wiele innych aktywności uzależnionych między innymi od pory roku. Latem kąpały się w strumykach czy jeziorach, zimą zamrożone zbiorniki wodne zamieniały się w ślizgawkę. Podczas jesieni i zimy, gdy na dworze panował chłód, dzieci przebywały głównie w chacie, w kącie lub za piecem, zajmując się różnorodnymi aktywnościami. Strugały w drewnie, wykonywały proste zabawki z gałganków i drewna, przysłuchiwały się wieczornym opowieściom dorosłych, śpiewały.

Wyjątkowy czas dla dzieci stanowiły okresy świąt. Był to czas radości, spotkań rodzinnych i sąsiedzkich. Dzieci brały również czynny udział w różnorodnych zwyczajach i obrzędach związanych z danymi świętami.

Małgorzata Łozowska
etnologa